

AdRem

Nummer 4

april 2016

ïSucculent a" Afdeling ïDe A chterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL09RABO0356715841 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de vereni-gingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Secretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

AdRem

JAARGANG 36 NO 4 APRIL 2016

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Onlangs van Ludwig een aantal zaden van het geslacht *Lobivia* toegestuurd gekregen. Het ouderwetse plezier in de hobby is weer aardig aan het terug komen. Zeker nadat ik een groot gedeelte van de verzameling op bims heb gezet. Natuurlijk waren er een aantal verliezen in de verzameling te betreuren. Waarschijnlijk zou dit ook gebeurd zijn wanneer de planten nog op gewone potgrond waren blijven staan. In de fotogalerij zijn een aantal planten te bewonderen waar de knopvorming al aardig aan het doorzetten is. Zeker met het mooiere weer dat we nu hebben, kan de temperatuur in de kas al aardig op lopen. De automatische raamopeners werken al volop. Nu de oude zaaibak nog van de plank halen en het feest is weer compleet. Ik denk er nog niet aan of de ruimte in de kas voldoende is om de zaailingen na verloop van tijd te herbergen zijn, maar de verloting is wat sommige planten betreft altijd geduldig en ik heb rijk en goed bloeiende exemplaren gevraagd in diverse kleuren. Ik ben benieuwd. De reis naar Namibie begint al aardig vorm aan te nemen. Waarschijnlijk gaan we de reis met z'n tweeën ondernemen. Dit omdat we toch vrij veel overeenkomende interesses hebben en omdat een reis als deze niet om de kwantiteit, maar om de kwaliteit ondernomen moet worden. Het reisverslag van Zuid-Afrika is bijna klaar en de napret over al die mooie dingen die we gezien hebben is geweldig. Het verzoek om weer eens wat meer aandacht aan de naamgeving van de planten te besteden is in mijn geval niet tegen dovemansoren gezegd. We moeten wel even geduld hebben omdat Jan Lubbers de komende avond gaat verzorgen en ik niet weet hoeveel tijd hij voor zijn lezing nodig heeft. Ik stel dan ook voor om de daaropvolgende avond een plant waar wat aan mankeert mee te nemen. Misschien kan ik er wat zinnigs over vertellen

Vandaag ontving ik het trieste bericht dat Siska van Zuijlen is overleden. Ik wens André bij deze alle sterkte om dit verlies te dragen.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

DACTYLOPSIS DIGITATA

Van Coby en Anjo kregen we enthousiaste verhalen over vinger en duimpie. We konden ons daar niets bij voorstellen tot we op de vindplaats van dit bijzondere plantje een tegen kwamen. En inderdaad, wanneer je de onderste afbeelding bekijkt is de overeenkomst tussen een vinger en een duim frappant. De vergelijking met een ouderwetse want zou hier ook op van toepassing

kunnen zijn. Het veld in de Knersvlakte was er bezaaid mee. En ook *Argyroderma framesii* kwam er ook in grote getale voor. Ook deze plant is weer niet aan de naamsverandering ontkomen en moet in het vervolg *Phyllobolus digitatus* heten. Nu kun je natuurlijk op die naamsverandering blijven afgeven, maar je kunt het ook bekijken vanuit het werk dat er geleverd is om de indeling en de beschrijving zo nauwkeurig mogelijk te krijgen. In 1997 is hij door Gerbaulet aan zijn huidige naam gekomen terwijl N.E. Brown de naam gaf zoals in de kop van dit artikel vermeld staat.

Kenmerkend van de plant is dat het eerste blad langer is dan het tweede. Dit geeft de plant haar zo kenmerkende uiterlijk. De plant kan tot 20 cm hoog worden en schitterende kussens vormen.

Wij hadden het geluk dat we in het juiste jaargetijde op de goede plek waren en zoals op de bovenste afbeelding te zien is; de plant bloeit wit. Zoals in de literatuur vermeld staat; de plant groeit tussen het kwartsgesteente en is daarom redelijk makkelijk te vinden

wanneer je van de weg af plekken in het landschap ziet die met kwartsgesteente bedekt zijn.

Was er vroeger een soort die als zelfstandig gezien werd, tegen

woordig wordt *Dactyloopsis littlewoodii* gezien als een subspecies van *Phyllobolus digitatus*.

Als vindplaats wordt de streek rond Vanrhynsdorp en Vredendal in Zuidafrika gegeven.

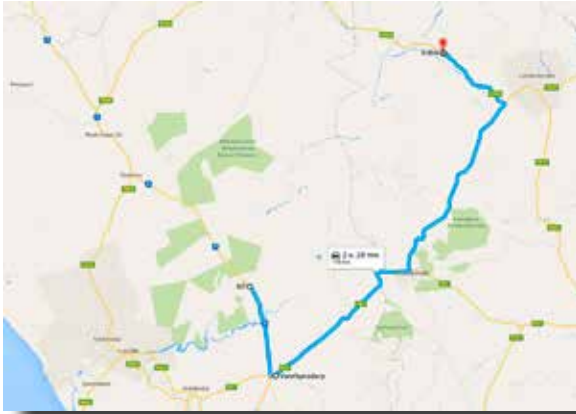

H.V.

FOTOGALERIJ

EEN DAGJE ZUID-AFRIKA

Dag 5: 31 oktober

We gaan vandaag eerst in de richting van Springbok. Coby en Anjo hebben deze reis al een keer gemaakt en willen naar vinger en duimpie zoeken.

Nu valt dat zoeken niet tegen want ze weten precies waar ze moeten zijn. Wanneer we na een 25 km. de afslag Douse-The-Glim hebben bereikt zetten we de auto aan

de kant en gaan we onder het prikkeldraad door om in het veld te gaan zoeken. We zitten nu in het midden van de Knersvlakte, een Walhalla voor de vetplantenliefhebber. Wanneer we een 30 meter in het veld zijn staat er opeens iemand achter mij. Het blijkt de eigenaar van het terrein te zijn die kwam vertellen dat je om hier te zoeken toestemming nodig had. Hij was bang dat we planten mee zouden nemen voor de verkoop. Op de vraag wat we deden zag hij aan die goudeerlijke gezichten van ons dat we geen kwaad in de zin hadden. De eigenaar had trouwens een cactuskwekerij in Vanrhynsdorp. Na dit intermezzo gaan we verder met het zoeken naar planten. We vallen van de ene verrassing in de andere. *Crassula barbata*, *Quaqua mammillaria*, *Argyroderma framesii*, *Aloe spec.* Hierbij moet na-

tuurlijk ook de diverse vormen en kleuren van korstmossen. Dit is altijd weer fascinerend. Het was hier wel zo geweldig in het veld, dat er ook een hele dag hier rondgelopen had kunnen worden. We hadden echter meer op het programma staan en dus reden we terug naar Vanrhynsdorp om via de Vanrhynsdorppas naar het kokerbomenbos te gaan. *Aloe digitoma* is

de kokerboom. Deze naam is ontleend aan het feit dat de takken van de boom werden uitgehold en dan door de oorspronkelijke bewoners als pijlkoker werden gebruikt. Wanneer je de onverharde weg oprijdt naar het bos zie je de eerste silhouetten van de bomen op een helling. Maar eerst zagen we op weg naar het bos toe een hertje tussen het struikgewas. Wat opviel waren de grote oren van het diertje. Uiteindelijk komen we dan tussen de kokerbomen uit. Zeer oude exemplaren staan hier en je zou bijna hebberig worden van al dit fraais. We nemen dan ook met moeite afscheid van deze plek. Bij het uitrijden van de onverharde weg zien we in een weiland twee struisvogels lopen. We gaan dan weer terug in de richting van de Vanrhynspas. We stoppen een aantal keren om opnames van de omgeving te maken. Bij het passeren van het bord waterval, besluiten we om daar een kijkje te gaan nemen. We komen in een prachtig landschap dat aan de Grand Canyon doet denken. Het is hier alleen niet zo diep maar even mooi en kleurrijk. De mededeling van de eigenaar van ons hotel in Vanrhynsdorp over het tekort aan water is hier heel duidelijk te zien. Wat een woeste waterval zou moeten zijn, is een klein straaltje water waarbij je kunt denken het is zo afgelopen met het water dat uit de berg komt stromen. Op weg naar de auto zien we dan een hagedis waarvan we denken dat hij levendbarend is en ook de sporen van een slang. Tevreden gaan we dan naar het hotel.

H.V.

PUZZEL

1		2	3	4		5	6		7	8		9	10	11
		12				13		14				15		
16	17				18					19				
	20			21			22		23			24	25	
26			27			28				29				
		30						31		32			33	34
35	36				37		38					39		
	40			41			42			43	44		45	
46			47					48	49				50	51
		52						53			54	55		
56	57				58	59				60				
	61			62		63			64			65	66	
67			68		69		70	71			72			
73		74		75		76		77			78	79		80
81						82					83			

HORIZONTAAL

1 rang, 7 elke, 12 in werking, 13 grond, 15 drinkgerei, 16 wezen, 18 vochtig, 19 waterdoorlatend, 20 en dergelijke, 21 dat is, 22 oevergewas, 23 zoogdier, 24 plaats op de veluwe, 26 ten bedrage van, 27 deel van het jaar, 29 groente, 30 verdragingsmiddel, 31 beginstreep, 33 familielid, 35 zuivelproduct, 37 benauwd, 40 waterstand, 41 persoonlijk voornaamwoord, 42 ondernemingsraad, 43 droogzolder, 46 oude lengtemaat, 47 uitroep, 48 kampeerartikel, 50 voorzetsel, 52 durende vijandschap, 53 klap, 54 rivier in Spanje, 56 slechte

VERTICAAL

1 bijbelse figuur, 2 kant, 3 vluchtige stof, 4 voegwoord, 5 dwaas, 6 gebak, 7 hetzelfde, 8 verharde huid, 9 deel van het been, 10 rondhout, 11 groente, 14 muisarm, 17 gelofte, 18 projectieplaatje, 21 waterkering, 23 wild zwijn, 25 denksportterm, 26 zwemvogel, 27 snijwerktuig, 28 herkauwer, 29 heilige, 30 snel, 31 klein roofdier, 32 lusthof, 34 klaar, 36 vis, 37 trillen, 38 windrichting, 39 herkauwer, 41 bijwoord, 44 gast, 45 kinderspeelgoed, 46 bouwland, 47 Europese vrouw, 49 oude lengtemaat, 51 vriend, 52 roofdier, 53 onge-

woning, 58 Europeaan, 60 spoedig, 61 benzinemaatschappij, 63 rivier in Italië, 64 lidwoord, 65 kookgerei, 67 voorzetsel, 68 boom, 70 zuigdop, 73 zware bijl, 75 Europeaan, 77 voegwoord, 78 rivier in Spanje, 81 kerkgezag, 82 plaaggeest, 83 plaats in de Achterhoek

vuld, 55 vocht uit vruchten, 57 serie, 59 verbruikt, 60 rivier in Schotland, 62 voorheen, 64 naaldboom, 66 streek, 67 kraan, 69 scheikundig element, 71 via, 72 ontkenning, 74 Franse n.v., 76 oude Portugese munt, 79 dierengeluid, 80 uitroep

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

Muizeoor

zie artikel van Jur

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

We gaan ook deze maand door met drie planten uit onze eigen flora.

Er zijn nog veel mooie planten in Nederland vandaar ook deze maand weer drie planten. Als eerste het muizeoor (*Hieracium pilosella*) uit de familie van de samengestelbloemigen (*Compositae*). Deze vaste plant met zijn gele bloemen wordt maar 30 cm hoog. Deze gele bloemen verschijnen in mei en juni maar soms ook nog tot in september. Dit plantje is erg variabel en kan

zich met andere *Hieracium* soorten kruisen. Zo zijn er bastaarden bekend met de volgende soorten oranje havikskruid, weidehavikskruid, grijs havikskruid en spits havikskruid. Deze bastaarden kunnen zich plaatselijk vermeerderen en eigen zwermen vormen. *Hieracium* komt van het Griekse hierax wat havik betekend dit omdat de oude Grieken de plant gebruikte om het gezichtsvermogen te

bevorderen. En pilosella betekent : weinig behaard. De plant komt voor op zonnige, grazige maar vooral droge kalkhoudende grond. Het plantje werd/wordt gebruikt bij het voorkomen van miskramen bij runderen en schapen. Ook werd het gebruikt bij het voorkomen van waterzucht, niergruis, oedeem, hartklachten, koorts, geelzucht en galstenen.

De tweede deze maand is galega (*Galega officinalis*) uit de vlinderbloemigen familie (*Leguminosae*). Ook wel geitenruit genoemd. Deze zeldzame plant kan wel meer dan een meter hoog worden. De lila bloemen verschijnen van juni tot in september. Het is een plant uit het Midden-Oosten die zich in ons land verwilderd heeft. De plant werd vroeger gebruikt als een groenbemester en voedergewas maar de plant bleek licht giftig te zijn voor dieren. Ook werd de plant gebruikt om het

bloedsuikergehalte te verlagen en om de aanmaak van moedermelk te bevorderen. In de middeleeuwen werd het gebruikt bij het bestrijden van de pest. Ook vind men hem vaak in tuinen maar dan vaak de witte vorm. Hij verlangt een zonnige standplaats.

Nu de derde soort deze maand het heidekartelblad (*Pedicularis sylvatica*) uit de helmkruidfamilie (*Scrophulariaceae*) een zeldzaam plantje

dat tot 15 cm hoog wordt. De rood-lila bloemen verschijnen in mei en juni. De plant is overjarig maar soms ook 2-jarig. De plant komt voor op vochtige, voedselarme, zwak zure, humeuze veengrond. De plant is een half parasiet op grassen. Ook is de plant giftig. De zaden hebben een mierenbroodje en worden door deze dieren verspreid.

Tot de volgende maand en een bloeirijk seizoen gewenst.

Jur

VALERIANA OFFICINALIS

Valeriana officinalis of echte valeriaan is een inheemse plant uit de kamperfoeliefamilie. Het is een hoge overblijvende plant die van een zonnige plaats houdt. Ze groeit op vrijwel alle voedselrijke humeuze grond die niet te zuur is.

Echte valeriaan zie je niet vaak in siertuinen. De plant groeit op vochtige plaatsen zoals natte ruige graslanden, langs beken, sloten, moerassen e.d. Die ruigtegebieden vindt je niet in een normale siertuin. In mijn tuin

waar een kunstmatige beek de verbinding vormt tussen twee vijvers heb ik *Valeriana officinalis* aangeplant. Het eerste jaar heeft ze aan de oever gestaan maar dat was geen succes. Toen de plant tussen stenen in het de beek geplaatst, dit was evenmin

een succes. De laatste 6 jaar staat ze in een mand. In de mand is een laag vijverarde aangebracht met vijversubstraat en afgedekt met kiezelstenen. De mand staat op een laagje stenen tot net onder het wateroppervlak hierin groeit en bloeit *Valeriana officinalis* goed. *Valeriana officinalis* wordt 1.20 m hoog. Aan de geribde stengel staan de weinige bladeren tegenover elkaar en zijn veervormig gedeeld met langwerpige getande bladslippen. De licht roze bloemen staan in een scherm en bloeien in juni en juli. Uit de bloemen die tweeslachtig zijn (een bloem met zowel mannelijke als vrouwelijke geslachtsorganen) steken de drie witte meeldraden met witte helmknoppen en de stijl met drie stempelslipjes ver naar buiten. De meeldraden en de helmknop zijn een onderdeel van de mannelijke geslachtsorganen, de stijl met de stempels zijn de vrouwelijke geslachtsorganen van een bloem. De foto met de kever is genomen in de omgeving van Haapsalu een plaats aan de westkust van Estland op een zonnige standplaats met een humeuze bodem. De andere foto is in mijn tuin genomen.

Trudy

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Het lijkt wel of de Duitse vereniging een tempoversnelling aan het maken is, want er is twee weken geleden al weer een nieuw boekje uit gekomen. De titel is, zoals u op de foto kunt zien, “Kakteen in Eis und Schnee”. Ik neem aan dat is deze titel niet hoeft te vertalen. Het boekwerk is geschreven door Hans Froning, een naam die regelmatig in het Duitse cactustijdschrift voorkomt.

De ondertiteling van het boek is: “Ervaringen met winterharde en koude bestendige cactussen”.

Nu is dat in ons land met de natte winters een rekbaar begrip en zal het vocht altijd spelbreker zijn wanneer we dat niet in de hand hebben middels een afdak of een koude kas. En dan nog kan de luchtvochtigheid spelbreker zijn. Ook voor dit boekwerk geldt weer dat alleen leden van de KUAS onder vermelding van hun lidmaatschapsnummer het boek kunnen bestellen en dan nog maar 1 exemplaar

per persoon. € 12,— is natuurlijk wel een aantrekkelijke prijs voor zo'n boek.

De schrijver begint in het boek met planten uit zijn verzameling en stelt de vraag: “Waarom winterharde cactussen?” Hij gaat daarna in op de ervaringen die hij met deze planten heeft. We krijgen dan een verklaring van de termen: “Winterhart, frosthart en kältefest”.

Er worden dan verschillende condities besproken, maar bijna alle zijn in ons land niet van toepassing. Wel noemt hij de verschillen van planten die vrij uitgeplant staan en planten die, op welke manier dan ook, een vorm van bescherming krijgen in de winter. Dit zijn dan vaak de manieren die bij ons ook van toepassing zouden kunnen zijn.

De schrijver gaat dan verder met, bekende onderwerpen als zaaien, ziektes, potgrond, bemesting, gieten en al dat waar wij ook regelmatig een probleem van maken.

De standplaats van de planten is het volgende onderwerp. Als laatste wordt dan zijn filosofie over deze manier van de planten houden gegeven. Met behulp van kaarten geeft hij dan aan waar de planten in de natuur voorkomen. In alfabetische volgorde geeft hij dan de geslachten die in aanmerking komen.

Dit gedeelte van het boek is bijzonder interessant en van prachtig fotomateriaal voorzien. Ondanks de Duitse taal een zeer leeswaardig boekje.

H.V.

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de bijeenkomst op donderdag 10 maart 2016. Een hartelijk welkom voor Geert Borgonje die vanavond een lezing houdt. Deze gaat over Israël en Jordanië waar Geert en Maria met een georganiseerde reis naar toe zijn geweest. Dit was een reis van 16 dagen in begin maart. Het was er nog koud. We zien veel foto's van de cultuur en natuur van deze landen. We komen o.a. in Jaffa, Tel Aviv, Jeruzalem, Bethlehem en Gethsemane. Na de Klaagmuur en de sjoek (markt) gaan we naar de Dode Zee waar het water 10 keer zo zout is als in de Middellandse Zee en deze ligt 400 meter onder de zeespiegel. In de kibboets staan vaak heel mooie planten en bomen, het lijkt net een botanische tuin. Na de pauze gaan we naar Jordanië met zijn moskeeën. Jordaniëers zijn heel vriendelijke mensen. De hoofdstad is Amman met 2 miljoen inwoners en een schitterende moskee met veel mozaïek. In Petra de Siq veel geërodeerde steenformaties in prachtige kleuren. Het was veel cultuur vanavond maar erg interessant.

Denken jullie aan de jaarvergadering van Succulenta op 23 april en het lenteweekend op 30 april en 1 mei? Prijsjes en plantjes zijn nog van harte welkom.

Op 28 mei houden we ons reisje. Het is jammer dat Tonnie en Bennie weer niet mee kunnen i.v.m. de kuuipplantendag. Moeten we volgend jaar toch proberen iets anders te regelen.

De adressen voor dit jaar zijn:

Exotica
Hoven 1
Erkelenz

Eden-Plants
Ingo Breuer
Graf-von-Galenstr 105
Heinsberg

Rots-en Alpineplantenkwekerij
Alpina
Grotestraat 120-122
Vierlingsbeek

Koffie drinken bij: Bakkerij Stinges
Boos-Frernery Str 36
Heinsberg

Annie

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag 12 mei 2016
in de “Kruidenhof te Mallum” in Eibergen.

Aanvang 20 00 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Plantbespreking.
3. Pauze en verloting.
4. Reisverslag Diddy Hoogstraten.
5. Rondvraag.
6. Sluiting.

Agenda 9 april:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Bespreking lenteweekend.
3. Lezing Jan Lubbers.
4. Pauze en verloting.
5. Vervolg lezing..
6. Rondvraag.
7. Sluiting.

Met vriendelijke groeten en tot ziens,

Het bestuur.

Jaarprogramma 2016

14 Januari	Henk Viscaal lezing Zuid-Afrika 2015.
11 Februari	Jaarvergadering + Rob Hoogstraten.
10 Maart	Lezing Geert Borgonje Jordanie en Israel.
14 April	Lezing Jan Lubbers Corsica.
30 April/1 Mei	Lenteweekend.
12 Mei	Diddy Hoogstraten Tuinreis.
28 Mei	Cactusreisje.
9 Juni	Tuinbezoek Diddy en Rob Hoogstraten.
14 Juli	Tuinbezoek.
Augustus	Vakantie.
September	Gert Ubink lezing.
13 Oktober	Lezing Trudy.
10 November	Ruilavond.
8 December	Praat / Spel ? Fotoavond.

OPEN DAG

ZATERDAG 4 JUNI 2016

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	50
Fotogalerij	51
Een dagje Zuid-Afrika	52
Puzzel	56
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	58
Steengoed	60
Met een boekje in een hoekje	62
Onder ons gezegd	63
Agenda	64